

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 30 stycznia 2015 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w M. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) spółka akcyjna V. (...) z siedzibą W. kwoty 2.878,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 10 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uzasadniając swoje stanowisko powód podniósł, iż w ramach niniejszego postępowania dochodzi zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego stanowiących odszkodowanie, do których prawo nabył w drodze cesji wierzytelności od osoby poszkodowanej w kolizji z dnia 02 sierpnia 2013 roku. Sprawca zaś rzeczony kolizji był objęty ochroną ubezpieczeniową przez pozwanego (pozew, k. 2-8).

W nakazie zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 27 lutego 2015 roku w sprawie o sygn. akt XV GNC 650/15 powództwo zostało uwzględnione w całości (nakaz zapłaty, k. 44).

Powyższy nakaz zapłaty utracił moc wobec skutecznego wniesienia sprzeciwu. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenia na swoją rzecz kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł. W uzasadnieniu pozwany zakwestionował roszczenie powoda zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. Pozwany wskazał, że powód nie udowodnił zasadności najmu pojazdu zastępczego oraz zarzucił zbyt długi czas naprawy i zbyt wysoką stawkę czynszu najmu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 02 sierpnia 2013 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzony został samochód osobowy marki A. o nr rej. (...), stanowiący własność K. W. (dalej: poszkodowany). Właściciel pojazdu kierowanego przez sprawcę kolizji legitymował się zawartą umową ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej z (...) spółka akcyjna V. (...) z siedzibą w W.

(Dowód: okoliczności bezsporne, a ponadto: oświadczenie posiadacza pojazdu, k. 26).

Uszkodzony samochód marki A. o nr rej. (...) został oddany w dniu 02 sierpnia 2013 roku do zakładu naprawczego i w tym samym dniu zgłoszono szkodę w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Oględziny uszkodzonego pojazdu odbyły się w dniu 06 sierpnia 2013 roku. W dniu 9 sierpnia 2013 roku doręczono poszkodowanemu ocenę techniczną, z której wynikało, że zakwalifikowano szkodę jako całkowitą. W dniu 19 sierpnia 2013 tę samą ocenę techniczną doręczono serwisowi naprawczemu.

(Dowód: okoliczności niesporne; protokół naprawy pojazdu, k. 22).

W dniu 02 sierpnia 2013 roku pomiędzy (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w M. jako wynajmującym a K. W. jako najemcą została zawarta umowa najmu pojazdu zastępczego marki S. (...) o nr rej. (...). Pojazd zastępczy marki S. (...) o nr rej. (...) został wynajęty od dnia 02 sierpnia 2013 roku do dnia 22 sierpnia 2013 roku po stawce 130,00 zł netto za dobę.

Poszkodowany oświadczył, iż pojazd zastępczy jest mu niezbędny do dojazdów do pracy oraz załatwiania spraw osobistych.

(Dowód: umowa najmu pojazdu zastępczego, k. 18-20; szczegółowe informacje dotyczące konieczności najmu pojazdu zastępczego, k. 27-28; załącznik nr 1 do umowy – protokół wydania i zwrotu pojazdu zastępczego, k. 29-30).

W dniu 02 sierpnia 2013 roku pomiędzy (...) sp. z o.o. sp. k. a poszkodowanym została zawarta umowa cesji wierzytelności. W postanowieniach §2 umowy strony oświadczyły, iż cedent, przelewa na cesjonariusza swoją

wierzytelność – prawo do zwrotu kosztów najmu auta zastępczego, przysługującą cedentowi w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 02 sierpnia 2013 roku, za którą odpowiedzialność z tytułu OC sprawcy szkody ponosi towarzystwo (...) S.A.

(**Dowód:** umowa przelewu wierzytelności, k. 23-25).

W dniu 28 października 2013 roku (...) sp. z o.o. sp. k. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 2.600,00 zł netto (tj. 3.198,00 zł brutto), w której treści wskazano, iż dotyczy ona wynajmu pojazdu marki S. (...) w okresie od 02 sierpnia 2013 roku do 22 sierpnia 2013 roku, tj. przez 20 dni, ze wskazaniem dziennej stawki najmu w wysokości 130,00 zł netto (tj. 159,90 zł brutto) za dobę.

(**Dowód:** faktura VAT nr (...), k. 21).

Pismem z dnia 20 grudnia 2013 roku pozwane towarzystwo ubezpieczeń poinformowało powoda, iż przedstawiona przez poszkodowanego dokumentacja nie uzasadnia konieczności, zarówno tak długiego terminu korzystania z pojazdu jak i samej zasadności wynajmu pojazdu. Pismem z dnia 19 marca 2014 roku pozwany podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie.

(**Dowód:** pisma pozwanego, k. 31-32, 33-34).

W dniu 30 października 2014 roku powód skierował do pozwanego przedsądowe wezwanie do zapłaty.

(**Dowód:** pismo powoda, k. 35-39).

Pismem z dnia 09 stycznia 2015 roku pozwany przyznał odszkodowanie w wysokości 319,80 zł brutto tytułem wynajmu pojazdu zastępczego, uznając za zasadny okres 2 dni zgodnie z technologicznym czasem naprawy po stawce wskazanej w fakturze VAT.

(**Dowód:** decyzja o wypłacie odszkodowania, k. 40-41).

Konieczny i uzasadniony czas naprawy pojazdu marki A. o nr rej. (...) w związku z uszkodzeniami, do których doszło w wypadku z dnia 02 sierpnia 2013 roku, przy uwzględnieniu zakresu uszkodzeń pojazdu zgłoszonych w postępowaniu likwidacyjnym wynosił 20 dni kalendarzowych przypadających pomiędzy 02 sierpnia 2013 roku i 22 sierpnia 2013 roku. Pojazd poszkodowanego pomimo uszkodzeń mógł być eksploatowany. Rynkowe stawki czynszu najmu dla pojazdów tej samej klasy, co uszkodzony wynosiły od 163,90 zł brutto za dobę do 270,60 zł brutto za dobę.

(**Dowód:** opinia biegłego sądowego M. N. - k. 90-105; ustne wyjaśnienia biegłego sądowego M. N. – k. 150v-151v)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej powołanych dokumentów, których autentyczności strony nie kwestionowały, a Sąd również nie miał wątpliwości, co do ich wartości dowodowej, dlatego mogły one stanowić podstawę ustaleń w sprawie.

Postanowieniem wydanym na posiedzeniu niejawnym w dniu 06 października 2015 roku Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej, wyceny pojazdów i kosztów naprawy na okoliczność: ustalenia koniecznego i uzasadnionego czasu naprawy pojazdu marki A. o nr rej. (...) w związku z uszkodzeniami, do których doszło w wypadku z dnia 02 sierpnia 2013 roku, przy uwzględnieniu zakresu uszkodzeń pojazdu zgłoszonych w postępowaniu likwidacyjnym; ustalenia, czy pojazd marki A. o nr rej. (...), mimo uszkodzeń, do których doszło w wypadku z dnia 02 sierpnia 2013 roku mógł być eksploatowany; ustalenia rynkowych stawek czynszu najmu dla pojazdów tej samej klasy, co pojazd uszkodzony. Brak było podstaw do dopuszczenia dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia stawek rynkowych dla pojazdu niższej klasy niż uszkodzony oraz czy pojazd niższej klasy posiada parametry wystarczające dla zaspokojenia potrzeb deklarowanych przez poszkodowanych albowiem okoliczności te nie były istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Biegły sądowy M. N. złożył opinię pisemną, która odpowiadała na pytania zawarte w tezie dowodowej. Pozwany złożył zastrzeżenia do powyższej opinii biegłego wskazując, iż biegły nie uzasadnił w jakikolwiek sposób swojego stanowiska przedstawionego w opinii, a brak takiego uzasadnienia skutkuje uniemożliwieniem merytorycznej polemiki z oceną biegłego, a tym samym uniemożliwieniem oceny opinii jako materiału dowodowego. Wobec tego, Sąd na rozprawie z dnia 29 lipca 2016 roku postanowił odebrać od biegłego ustne wyjaśnienia na okoliczność odniesienia się do zarzutów zgłoszonych do jego opinii pisemnej z dnia 12 listopada 2015 roku. Biegły sądowy podtrzymał w całości opinię pisemną uszczegóławiając swoją argumentację.

Sąd oparł się na opinii biegłego sądowego M. N. albowiem miała charakter kompletny, całościowy, a także rzetelny. W ocenie Sądu opinia biegłego sądowego jest zupełna, a także jasna i w pełni zrozumiała, zaś wnioski wyciągnięte przez biegłego i sposób rozumowania są logiczne. Biegły w trakcie składania ustnych wyjaśnień odniósł się bardzo szczegółowo do każdej kwestii, która mogła budzić wątpliwości. Po złożeniu przez biegłego ustnych wyjaśnień żadna ze stron opinii nie kwestionowała, nie wносиła o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej ani dowodu z opinii innego biegłego.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego roszczenie strony powodowej uznać należy za uzasadnione w całości.

Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządono.

Zgodnie z art. 659 § 1 k.c. przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nie oznaczony, a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz. Z kolei, zgodnie z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Zatem w sytuacji zaistnienia szkody ubezpieczyciel odpowiadający z tytułu ubezpieczenia OC za sprawcę szkody obowiązany jest do jej naprawienia w całości. Ta zasada odnosi się również do kosztów wynajmu pojazdu zastępczego, oczywiście w zakresie, w jakim pozostają one w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem wywołującym szkodę, w tym wypadku z kolizją drogową.

W przedmiotowym procesie pozwany nie kwestionował okoliczności zdarzenia, a także swojej odpowiedzialności (co do zasady) za wyrządzoną szkodę oraz ważności umów najmu samochodu zastępczego i cesji wierzytelności. Pozwany zakwestionował konieczność najmu pojazdu zastępczego, długość okresu naprawy uszkodzonego pojazdu oraz będący jego odpowiednikiem czas korzystania przez poszkodowanego z pojazdu zastępczego, a także stawkę czynszu najmu.

Zgodnie z uchwałą składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku (sygn. akt III CZP 5/11) odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki za najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. Pozbawienie poszkodowanego możliwości korzystania z pojazdu uszkodzonego w trakcie kolizji skutkuje tym, że

ma on prawo wynająć pojazd zastępczy i pozostaje to w związku przyczynowym z kolizją w rozumieniu powyższego przepisu. Utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jego uszkodzenia stanowi szkodę majątkową bez względu na rodzaj działalności lub cel, dla którego poszkodowany wykorzystuje pojazd. Jeżeli więc poszkodowany poniósł koszty wynajmu pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków zdarzenia podlegającego wyrównaniu.

W rozpoznawanej sprawie poszkodowanemu pojazd zastępczy był niezbędny do dojazdu do pracy, wyjazdów do rodziny oraz na zakupy. Ponadto poszkodowany nie mógł zastąpić tych potrzeb korzystaniem z ogólnodostępnych środków transportu albowiem zabierałoby mu to zbyt wiele czasu i brak było bezpośredniego połączenia (k. 27-28). Pozwany nie zgłosił wniosków dowodowych, które miałyby na celu wykazanie, że w tej konkretnej sytuacji poszkodowany posiadał inne pojazdy, którymi mógł zaspokoić te potrzeby lub że zasada proporcjonalności przemawiała za skorzystaniem z innego środka transportu.

Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c. w zw. z art. 223 k.p.c.), w konsekwencji, to na pozwanym spoczywał ciężar wykazania podnoszonych przez niego twierdzeń, że uzasadniony czas naprawy uszkodzeń powstałych w pojeździe poszkodowanego był krótszy, niż faktyczny czas naprawy tego pojazdu i pojazd nie musiał przez cały ten okres znajdować się w warsztacie naprawczym, a stawka czynszu była wyższa niż stawki rynkowe. Pozwany celem wykazania powyższego zgłosił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność ustalenia uzasadnionego i niezbędnego czasu naprawy oraz wysokości stawek czynszu występujących na rynku lokalnym. Z pisemnej opinii biegłego wynika, że nie wystąpiła konieczność wyłączenia pojazdu z ruchu, a uzasadniony czas naprawy wynosił 20 dni kalendarzowych – od 2 sierpnia 2013 roku do 22 sierpnia 2013 roku. W trakcie składania ustnych wyjaśnień biegły wskazał, że samochód mimo tego, iż po kolizji mógł być nadal eksploatowany, musiał pozostać przez cały czas w zakładzie naprawczym. W celu rzetelnej diagnostyki oraz sporządzenia kosztorysu i oceny technicznej konieczne było bowiem zdemontowanie poszycia zderzaka, czyli częściowe „rozłożenie pojazdu”. Wykluczyło to możliwość dalszej eksploatacji pojazdu. Nie było również możliwe ponowne zamontowanie tego poszycia. Biegły wskazał, że na długi czas przebywania pojazdu w warsztacie wpłynęło zachowanie pozwanego, który dokonał oględzin dopiero 4 dni od zgłoszenia szkody, a ocenę techniczną przekazał poszkodowanemu, nie zaś zakładowi naprawczemu. Zakład naprawczy zapoznał się z oceną techniczną dopiero w dniu 19 sierpnia 2013 roku, tj. po 13 dniach. Gdyby podjął wtedy czynności naprawcze powinny się one zakończyć w dniu 22 sierpnia 2013 roku. Biegły wskazał również, że pojazd do chwili dokonania pierwszych oględzin przez przedstawiciela pozwanego powinien pozostać w zakładzie naprawczym. W konsekwencji biegły jednoznacznie stwierdził, że nie było zwłoki zakładu naprawczego ani poszkodowanego.

Zgodnie z uchwałą SN z dnia 22 listopada 2013 roku (III CZP 76/13) odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego, jeżeli odszkodowanie ustalone zostało w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością pojazdu mechanicznego sprzed zdarzenia powodującego szkodę, a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym, którego naprawa okazała się niemożliwa lub nieopłacalna (tzw. szkoda całkowita).

W konsekwencji w przedmiotowej sprawie istotna była data zawiadomienia poszkodowanego o szkodzie całkowitej. Nastąpiło to w dniu 9 sierpnia 2013 roku. Przyjmując za właściwy 14-dniowy okres na nabycie nowego pojazdu, uzasadniony okres likwidacji szkody zakończył się w dniu 23 sierpnia 2013 roku. Ponieważ najem samochodu zastępczego trwał do dnia 22 sierpnia 2013 roku, cały okres najmu był zasadny.

Przyjęta przez strony umowy najmu stawka czynszu najmu tak długo pozostaje w adekwatnym związku przyczynowo-skutkowym ze szkodą, jak długo nie przekracza stawek występujących na rynku lokalnym (stawek rynkowych). Z opinii biegłego sądowego M. N. wynika, że stawki czynszu najmu wahały się od 163,90 złotych brutto do 270,60 złotych brutto. W związku z tym przyjęta przez strony stawka 159,90 złotych brutto mieściła się w granicach stawek rynkowych.

Odnosząc się do zarzutu pozwanego, iż odszkodowanie powinno zostać zmniejszone o zaoszczędzone koszty eksploatacji własnego pojazdu należy wskazać, że zagadnienie to było przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. Dopuszczalność pomniejszenia w taki sposób odszkodowania została zaaprobowana przez Sąd Najwyższy. W wyroku z dnia 8 września 2004 (IV CK 672/03) Sąd Najwyższy wskazał, że odszkodowanie za wydatki na najem pojazdu mechanicznego może być pomniejszone o zaoszczędzone przez poszkodowanego koszty eksploatacji własnego samochodu. Dopuszczalność stosowania tego rodzaju pomniejszenia wysokości świadczenia odszkodowawczego można także znaleźć w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2003 r. (IV CKN 1961/00). Konkluzja ta wynika z obowiązującej zasady *compensatio lucri cum damno* (zasady przeciwdziałania wzbogaceniu się poszkodowanego).

W przedmiotowej sprawie, strona pozwana nie wykazała jednak żadnej inicjatywy dowodowej, która miałaby na celu udowodnienie, że poszkodowany zaoszczędził jakąś kwotę z uwagi na brak eksploatacji własnego pojazdu. Nie wskazała nawet, jakiego rodzaju wydatków poszkodowany nie poniósł. W konsekwencji, brak było podstaw do obniżenia w tym zakresie odszkodowania.

Powód wystawił fakturę nr (...) na kwotę 2.600,00 zł netto (tj. 3.198,00 zł brutto) za 20 dni najmu. Wobec ustalenia uzasadnionego czasu naprawy na okres 20 dni oraz stawki czynszu najmu w wysokości 159,90 zł brutto oraz mając na uwadze fakt, iż pozwany dokonał wypłaty odszkodowania w wysokości 319,80 zł, powodowi przysługiwało roszczenie o zapłatę kwoty 2.878,20 zł brutto.

Zgodnie z art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Natomiast art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych stanowi, że zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W niniejszej sprawie, powód zgłosił szkodę jeszcze w 2013 roku. Wynika to z pisma pozwanego z dnia 20 grudnia 2013 roku (k. 31). W związku z tym żądanie zasądzenia odsetek od dnia 10 stycznia 2015 roku było uzasadnione.

Ze względu na zmianę brzmienia przepisu art. 481 § 2 k.c., wprowadzonego z dniem 01 stycznia 2016 roku ustawą z dnia 09 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1830), do dnia 31 grudnia 2015 roku Sąd zasądził odsetki ustawowe, zgodnie przepisem art. 481 § 2 k.c. w poprzednio obowiązującym kształcie, natomiast od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie, o których mowa w art. 481 § 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 01 stycznia 2016 roku (art. 56 ustawy o zmianie ustawy o terminach zapłaty).

Mając powyższe na względzie Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie II sentencji na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Za wygrywającą sprawę w całości należy uznać powoda, a zatem pozwany winien zwrócić stronie powodowej koszty niezbędne do celowej obrony w łącznej kwocie 761,00 zł, na którą składają się: opłata sądowa od pozwu w wysokości 144,00 zł, koszty wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w wysokości 600,00 zł ustalone na podstawie § 6 pkt 3) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490 t.j.) oraz kwota 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W punkcie III sentencji wyroku Sąd nakazał pobrać od pozwanego kwotę 22,41 zł tytułem kosztów pokrytych tymczasowo z sum budżetowych Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie na koszty poniesione w związku z wynagrodzeniem biegłego sądowego (k. 108, 154), orzekając na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 k.p.c.